פטור wide he is טפחים wide he is טפחים

Overview

A הה"יו is an area of דע"ד which is surrounded by מחיצות. The question is whether the area of מקום דע"ד is within the מחיצות, i.e. there must be a מקום דע"ד including the ברה"י even if it is מחיצות, or will it be considered a מחיצות. The same discussion applies to the height of the מחיצות, do we require מחיצות that rise ten טפחים, in such a manner that if one is inside this חיצות he can measure a מחיצה of ten טפחים of ten טפחים above the ground, even if it is partially 'filled' it is still considered a הה"י.

We know that in order to inscribe a square דע"ד within a circle it is necessary for the diameter (width) of the circle [which is also the diagonal of the square], to be five and two thirds, according to the formula that for every unit measure on a side of a square the diagonal of that square is two fifths greater; therefore for a side of four שפחים, the diagonal [and diameter] will be five and three fifths שפחים $\{4x2/5 = 8/5 = 1 \ 3/5, +4 = 5 \ 3/5\}$.

ר"ח ששה בינו הנגאל דדוקא פירש בינו הייח explained that the dimension of six טפחים is $precise^3$

דופני הכוורת יש בהן שני חומשין – because the walls of the hive take up two fifths of a שני, the actual thickness of the wall of the כוורת is a fifth of a שפח, but when we measure the hollow (or internal) area of the כוורת, we need to subtract from the entire diameter of the כוורת the thickness of the two walls on both sides, which leaves us with a diameter of inner space of 5 and 3/5 שפחים.

הכוורת הכוורת בתוך שיהא אויר ד' בתוך הכוורת – and it is necessary for there to be airspace inside the וצריך שיהא אויר ד' טפחים מרובעים that measures על ד' טפחים מרובעים, which requires a circle that has a diameter (width) of five and three fifths טפחים. In order for the כוורת to be considered a דע"ד טפחים, without the walls. Therefore the entire כוורת ספחים the walls must be not less than six טפחים.

asks: תוספות

אף עם השולים - even though concerning the height of the כוורת there is no airspace that is ten טפחים high 4 since we include the

¹ Because we require a מקום חשוב for השתמשות and less that דע"ד is not a מקום חשוב.

² It seems that even according to this view, only the external part will be considered a רה", however within the walls, since there is no area of דע", that will not be considered a רה". Obviously, all this is where the ספר on top, however if it is covered like a house or an עמוד everyone agrees that the top is a רה" regardless of what the inside dimensions are.

 $^{^3}$ As opposed to רש"י who states: "ד"ה גבוה י': "ואביי לא דק וכו

⁴ For the height of the כוורת is י' including the thickness of the base.

thickness of **the base** of the כוורת, so why cannot we include the walls of the כוורת, in its width, and why do we require an area of דע"ד inner airspace? תוספות responds:

מצטרפין עם האויר לענין גובה – concerning height we do combine the base with the airspace,

הלכה שנורבין צג,ב 5 ושם) האונד ה' ומחיצה ה' מצטרפין (עירובין צג,ב 5 ושם) האונר האונר

asks: תוספות

'אף על גב דרש"י פירש דגידוד ה' even though '"י interprets the statement: גידוד ה' ומחיצה, to mean

'היינו שעשה מחיצה ה' על בור עמוק ה' בור עמוק ה' של בור עמוק ה' של בור עמוק ה' של בור עמוק ה' -that he made a partition five היינו שעשה לפחים היד יו ישפחים in the case of הידוד ה' ה' ישפחים, there is אויר י' שפחים – so how do we know that the thickness of the base of the כוורת be מצטרף to the airspace of the כוורת for a height of ten מצטרף?

תוספות responds:

רש"י - the interpretation of רש"י does not seem correct

משנה for we learnt in a דהא תגן (שם פ"י דף צ"ט,ב ולקמן דף צט,א) בור וחוליתו מצטרפין – for we learnt in a pit and its (surrounding) mound combine to provide the necessary height (and width) for a רה"י. We see therefore that the pit and its mound that extends above the pit combine for ten טפּהִים שפּהים

ואם כן היכי פליג רב חסדא לומר אין מצטרפין – and if this is so (that there is a clear היכי פליג רב הסדא ה' אין אין משטרפין אין משטרפין אידוד ה' ומחיצה ה' אין argue to say that רב הסדא הידוד ה' ומחיצה ה' אין אין the meaning of גידוד ה' ומחיצה ה' ומחיצה ה' אין הסדא ה' אין משטרפין הוחליתו (i.e. a partition on top of a pit), so how can גידוד ה' אין משטרפין החיצה ה' אין משטרפין החיצה ה' אין משטרפין החיצה ה' אין משטרפין הוחיצה ה' אין משטרפין

בור וחוליתו מצטרפין **- since there is a משנה** that states clearly that בור וחוליתו מצטרפין, therefore we most conclude that the interpretation of רש"י in 'ה ומחיצה ה' is incorrect,

הוספות brings another proof to reject s'"רש"י' interpretation:

פרק כל גגות (עירובין צג,ב) אמרינן בהדיא – and in פרק כל גגות we say clearly

⁵ In the מרימר גמרא there is a מהלוקת between רב מחל מחלימר, in this דין. The מרימר concludes like מרימר מרימר that מצטרפין. גידוד ה' ומחיצה ה' מצטרפין.

⁶ The statement בור וחולייתו מצטרפין לעשרה is actually the statement of רבי יוחנן and his interpretation of the משנה at unit וחולית משנה איר. עיי"ש states שבת משנה משנה בור ברה"ר וחולייתו גבוה י', עיי"ש states שבת משנה הבור וכו', עיי"ש

See footnote # 5

רב חסדא בתחתונה הואיל ורואה פני י' במודה רב חסדא בתחתונה הואיל ורואה פני - that רב חסדא agrees (the case there being, when there were two adjacent courtyards in which the level of one was higher than the other, and between the courtyards there was a wall less than ten טפחים high from the ground of the upper courtyard, but from the ground of the lower courtyard to the top of the wall it was ten טפחים high), concerning the lower courtyard that it is a (separate⁸) (דשות (היחיד, since the lower courtyard 'sees' the face of a wall that is ten טפחים, since the lower courtyard is equivalent to the מצטרפין and the wall is equivalent to מצטרפין that מדה מודה בחסדא מודה מודה בחסדא בידוד הוודה אין מצטרפין that ירב הסדא מודה מודה מודה בחסדא בידוד הוודה וודה אין המדאה בידוד הוודה אין מצטרפין that בידוד הוודה אין מצטרפין וודה אין בידוד הוודה אין מצטרפין אום בידוד הוודה אין בידוד הוודה אין המדאה בידוד הוודה אין בידוד הוודה אין אום בידוד הוודה בידוד הוודה אום בידוד הוודה ב

In Summation: The ה"ר maintains that for the horizontal area of the ר"ה we require airspace of סוורת (and therefore the כוורת must be at least ששה), however, concerning the vertical height of a אויר י' is not required to have a רה"י even if there is less than 'כוורת as long as we can be מצרך the thickness of the כוורת.

מוספות asks:

ר"ה פירוש רבינו חנגאל – the interpretation of the ר"ה (namely that a horizontal airspace of דע"ד is required for a רה"י) does not seem to be correct – להא עובי חוליות הבור – for the thickness of the pit's mound

מצטרף נמי לחלל הבור לארבעה – also combines with the hole of the pit to provide the necessary width of four טפּהים by four טפּהים to make the (top of the) mound surrounding the pit a "רה". Even though the mound is not דע"ד, nevertheless we combine the width of the mound with the width of the pit to acquire an area of דע"ד. How can we consider the hole of the pit as a מקום מסויים, since it is hollow and has no use at this point, חוספות, point, מקום מסויים by saying:

משום דחזי למינח עליה מידי ולהשתמש – since it is possible to place an object over the hole (and the mound) and then it can be usable

The עירובי הצירות of עירובי הצירות, that the lower courtyard is separate and distinct

there is actually discussing the עירובי הצירות וס דינים, that the lower courtyard is separate and distinct from the upper courtyard, and they cannot combine their עירובי הצירות.

⁹ Now רב הסדא does not contradict the בור וחוליתו of בור וחוליתו, which discusses a partition above a pit, while בור וחוליתו is discussing a partition above a hill.

10 It should be noted that the base can combine with the walls to make the inside of the משרים.

¹¹ See תוס' שבת צט,א ד"ה מסייע, that this is how 'תוס' חולית הבור וכו' הנוטל מהן והנותן על גבן חייב of משנה משנה, that the sirspace of the pit with the thickness of the surrounding mound to achieve a width of דע"ד טפחים.

בפרק חלון (עירובין דף עה,א) – as this (concept of placing an object over a non-usable space to convert it to a usable space) was spoken of in פרק חלון

עמוד – concerning a case where he filled the entire top of a עמוד – the concerning a case where he filled the entire top of a עמוד – the can place a case where he filled the entire top of a עמוד – ורחב ד' ורחב איי ורחב י' ורחב , since he can place a board over the pegs and make use of the area. The same rule will apply to the well and its mound. The question on ה"ה is that here too, we can place a board over the opening of the כוורת and we will have a usable space of דע"ד, so it should be considered a דע"ד even if there is no airspace of דע"ד for there is usable space of דע"ד if we combine the walls of the כוורת, as in the case of בור וחוליתו.

תוספות concludes:

ששה הכא ששה – however we must say that the fact that he mentions here that it was six שפחים wide and not five and three fifths ישפוים is because - איי הוורת הש"י הא – he was not being exact, as רה"י interprets it. We do not require an inner space of דע"ד to render the כוורת, as a whole, into a רה"י, since we can place a board atop the walls of the כוורת, we will have usable space of דע"ד.

Summary

The view of the ה"' is that in order to render the הה"י a כוורת, there must be an inner area of דע"ד. Concerning the height there is no need for אויר, since we maintain גידוד ה' ומחיצה ה' מצטרפין, meaning that a partition atop a hill can combine with the hill to create a מחיצה י'.

תוספות refutes 'רש"י' interpretation that גידוד ה' ומחיצה ה' refers to a partition atop a pit, because there everyone agrees that מצטרפין.

תוספות disagrees with the ה"ח, and maintains that even concerning the width of a הה"ל, we can combine the walls of the כוורת with its airspace to accord the מקום חשוב as a whole, the status of a הה"ל. We are not concerned that there is no מקום חשוב because we may place a board over the entire מקום חשוב להשתמשות area) which will give us a מקום חשוב דע"ד להשתמשות.

Thinking it over

- 1. What would be the logic according to the ר"ה that the horizontal area must be דע"ד excluding the walls, while the vertical area may be י' including the 'base'?
- 2. Can we say that the ר"ח agrees with 'תוס' that the כוורת as a whole may be considered a 'דע"ד even if there is no inner area of דע"ד, nevertheless in such a case אביי would not say פטור? 12

-

 $^{^{12}}$ See שפת אמת